7.SINIF 3. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık TRABZON Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. **Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri parantez içinde verilen hikâye ögelerine uygun <u>en az</u> iki sözcük kullanarak doldurunuz.**

Görünüşe göre ……………........................………......………........…….suyla dolmaya başladı. **(Yer)**
Yolcu uçağının …………………....................……....................heyecanlanmaya başladı. **(Kişi)**
...……………...eve dönmeye karar verdik. **(Zaman)**
Her sabah annem ve babam beni………...……………………. **(Olay)**

2. **Verilen metinleri dikkate alarak soruların ilişkili olduğu metnin numarasını sorunun yanındaki kutucuğa yazınız.**

1 Amcamın da desteğiyle yaylaya, babaannemi görmeye gittik. Bayram günüydü. Altı kardeş babaannemize sırasıyla sarılıp ellerimizi harçlık için açtık. Hepimiz para beklerken en sevdiğimiz oyuncakları ellerimize bıraktı. O anki mutluluğumuzu anlatamam. Ben uçurtmamı alıp hemen dışarı çıktım. Hava kararana dek oynadık.

2 Trafik sıkışmıştı. Uzun süredir aracın içindeydik. Şoför de sıkılmış olacak ki taksinin içinde uyumaya başladı. Dışarı çıkıp bir süre nefes aldım. Bu sıkışıklık, sağlıklı bir koşu için iyi bir fırsattı. Ben de taksi parasını bırakmak için araca girdiğimde ne göreyim? Taksiyi boş görüp binen kişi benim çocukluk arkadaşımdı. Trafik açılana kadar yaptığımız sohbeti ömrüm boyunca unutmam.

☐ **a** Kaçıncı metinde açıkça belli olmayan zaman sözcükleri kullanılmıştır?

☐ **b** İçinde en fazla sayıda kişi kullanılan metin hangisidir?

☐ **c** Hangi metinde açık alanda geçirilen zaman daha fazladır?

3. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili bölümleri sağ taraftaki hikâye ögeleriyle eşleştiriniz.**

1	<u>Vali seçildiğinde</u> kocaman bir çocuk parkı yaptırdı.	Yer	
2	<u>Yürüyüş yapılan alan</u> daha da genişletilecek.	Olay	
3	<u>Sakinleşip ayağa kalktı</u> ve herkesten tek tek özür diledi.	Zaman	
4	<u>İçlerinden en küçük olanı</u> aynı zamanda en çok konuşanıydı.	Kişi	

4. Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri yanındaki ifadelerden uygun olanlarıyla eşleştiriniz.

a) Ormandaki hiçbir hayvan, ırmağın gürültüler koparan yerinden su içmeye çalışmadı şimdiye kadar. Hepsi, sabahın en sakin anını bekledi suyun durgun yerlerini bulabilmek için; gittiler ve sakin sakin ihtiyaçlarını giderdiler - - - -

b) Sen bir su ol. Ama rahmet ol, afet değil!
Su isen tarlalarını basma insanların, yuvalarını yıkma, ocaklarını söndürme - - - -

c) Vadiler varken önünde ve ovalar varken yayılabileceğin küçük ırmaklara ayırabiliyorsan kendini ve bardaklara bölebiliyorsan suyunu - - - -

d) Düşüneceksin ne zaman ne söyleyeceğini.
Düşüneceksin kimin dinleyip dinlemediğini, kimin anlayıp anlamadığını. Düşüneceksin - - - -

e) Akıllı yolcuların, önceden aldıkları biletleri ceplerinde, saatlerini kontrol ederek vakit yaklaştığında, vapurun kalkacağı iskelede hazır olmaları gibi sen de - - - -

- sana felaket denmesin!
- anlatmak istediklerinin ne kadarını anlatabildiğini...
- en uygun olan ve kendi istedikleri zamanda...
- hayat verirsin çevrene.
- fikrini bildireceğin kişinin doğru zamanda yanına gelmesini bekleyeceksin!..

5. Aşağıdaki cümlelerin ifade ettiği anlamları (kararsızlık, ön yargı, sitem, öneri, varsayım, pişmanlık) **boşluklara yazınız.**

1. Her zamanki gibi yine otobüsü kaçıracak.

2. Evde ders mi çalışsam yoksa sinemaya mı gitsem?

3. Ders çalışırken bir plan yapmalısın.

4. Diyelim ki bugünkü toplantı ertelendi.

5. Bunca yılın hatırına beni bir kez bile aramadı.

6 ve 7. soruları aşağıdaki metinden hareketle yanıtlayınız.

Afrika'da, Nil kıyılarında insanoğlu dünyanın ilk büyük medeniyetlerinden birini inşa etti. Onun en büyük mühendislik harikası Mısır'ın en büyük tanrısı -Güneş tanrısı- için yapılan piramit mezardı. Hiçbir sert metal alet, hiçbir tekerlekli araç olmadan sadece yumuşak bakır keski ve testereler kullanıldı. Bu işler için kasabalar inşa edildi. Mısır piramitleri 4000 yıl boyunca yeryüzünün en büyük yapıları oldu. Bu dev yapılar filler ve köleler tarafından çekilerek taşınan, her biri 70 ton olan dev bloklardan oluşmaktadır. Ama bunların tekerleğe bile sahip olmayan bir kültürün eserleri olduğunu da unutmamak gerek.

Bilim adamları dünyanın yedi harikasından biri olan Mısır piramitlerinin gizemini yıllarca anlamaya çalışmıştır. Piramitlerin yapılış amacının firavunların mumyası ile onların değerli eşyalarının korunması olduğu düşünülmektedir. Ancak bugüne kadar içlerinde hiçbir mumyaya veya hazineye rastlanmamıştır.

6. Bilim insanlarının piramitlerin inşa edilme amacı ile ilgili kesin bilgileri var mıdır, neden?

----

7. Metinde Mısır medeniyeti ile ilgili ulaşılabilen ayrıntıları "+" ile işaretleyiniz.

Konuşulan diller	
Toplumsal sınıflar	
Alet ve makine kullanımı	
Ortalama yaşam süresi	
Savaş ve anlaşmalar	
Din ve inanış	

8. **Aşağıdaki duygu-cümle eşleştirmelerinden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.**

1. ( ) Verdiğin kitabı severek okudum. (Beğenme)
2. ( ) İnsanların çevreye bu kadar duyarsız olmasını anlamıyorum. (Hayıflanma)
3. ( ) Bu kadar insan bu küçük salona nasıl sığmış anlayamadım. (Şaşırma)

9. Aşağıdaki cümleleri ifade ettiği anlamlarıyla eşleştiriniz.

Cümleler		
1	Keşke o günkü toplantıya ben de katılsaydım.	
2	Buraya kadar geldi de beni görmeden gitti.	
3	Önerdiğin filmi severek izledim.	
4	Kardeşime beş saattir hiçbir şekilde ulaşamıyoruz.	
5	O eski günler burnumda tütüyor.	
6	Bu sahile sürekli çöp atıyorlar.	

Duygular	
a	Yakınma
b	Beğenme
c	Özlem
d	Pişmanlık
e	Sitem
f	Kaygı

10. Aşağıda verilen ifadelerin doğru ya da yanlış olduğunu yanındaki boşluğa belirtiniz.

» 1. Bir benzetmede benzeyen zayıf unsurdur, kendisine benzetilen ise güçlü unsurdur. (   )
» 2. “Köyün çayı boş yere akmaktan sıkılıyor.” ifadesinde söz sanatı kullanılmamıştır. (   )
» 3. “Ağlanacak hâlimize güleriz çoğu zaman.” cümlesinde tezat sanatı kullanılmıştır. (   )

11. Aşağıda verilen cümlelerle söz sanatlarını eşleştiriniz.

Cümleler		
1	Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.	
2	Hırçın bir fırtınayı düşünüyordu deniz.	
3	Çiçekler solup solup tekrar açıyorsa.	
4	Melekleri andıran bir güzelliği vardı.	

Söz Sanatları	
a	Abartma
b	Kişileştirme
c	Benzetme
d	Tezat (zıtlık)

12. Aşağıda verilen cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıklarını gösteriniz.

	Gerçek	Mecaz	Terim
Yaptıklarımızdan haberi olursa işte o zaman <u>yandık</u>.			
Yaptığı hata yüzünden <u>sıkıntıdan</u> kurtulamadı.			
Onun davranışlarında hep bir <u>incelik</u> vardı.			
Tiyatroda <u>dekor</u>, olmazsa olmaz unsurdur.			
Önüne çıkan <u>taşı</u> yoldan kaldırmak bir hayli zor oldu.			
Havalar <u>ısınınca</u> rengârenk çiçekler kendini göstermeye başladı.			

13. Aşağıdaki numaralandırılmış metinlerin taşıdıkları anlamı (örneklendirme, benzetme, karşılaştırma) **boşluklara yazınız.**

Uzaya gönderilen roketleri izlemek küçüklüğümden beri çok ilgimi çekmiştir. O zamanlar bunun sebebini bilmiyordum. Ona rağmen fırlatma ritüellerini izlemekten keyif alırdım. Şimdi ise gönderilen roketleri izlemekten ziyade uzayın derinliklerine gönderilen bu roketlerin ve uzay araçlarının göndereceği bilgiler heyecanımı arttırıyor. Çocukluğumuza göre uzayın derinliklerine dair daha çok bilgiye sahip olduğumuz hâlde uzayla ilgili bilmediğimiz çok fazla şeyin olduğunun da farkındayım. Bu da uzaya dönük ilgi ve heyecanımın artmasını sağlıyor. İnsanın beğenilerinin ve duygularının yaşına ve zamanla edindiği bilgi birikimine göre şekillendiğini şimdi daha iyi anlayabiliyorum.

1.....................................

Hava öylesine sıcak ve durgundu ki yaprak kımıldamıyordu. Bozcaada'nın bu yakasından pek gemi de geçmiyordu. Bu yüzden denizin üstü de çarşafı andırıyordu. Çocukların ağacı, bu ortam içinde, kumsalda öylesine göz alıcı bir görünüme bürünmüştü ki!

2.....................................

Anadolu'da konukseverliğin başını kahve çeker. Birçok bölgede bu ikram daha da ağır basar. Güney Anadolu'da ve Kıbrıs köylerinde kahvehaneye gelen konuk önce selam verip kimin masasına oturmuşsa onun bir kahvesini içer.

3.....................................

14. Aşağıda boş bırakılan yerlere abartma, benzetme, kişileştirme, konuşturma, karşıtlık (tezat) ifadelerinden uygun olanları yerleştiriniz.

a) Birbirine karşıt olan durum, kavram ve fikirlerin bir arada kullanılmasına - - - - denir.
b) İnsan dışındaki varlıkları konuşturma, onların ağzından söz söyleme sanatına - - - - denir.
c) Bir şeyin özelliklerini, bir olayı veya bir durumu olduğundan daha büyük veya daha küçük göstermeye - - - - denir.
d) İnsan dışındaki varlıklara insana özgü özelliklerin verilmesine - - - - denir.
e) Anlatımı kuvvetlendirmek, sözün etkisini artırmak için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın kuvvetli olana benzetilmesine - - - - denir.

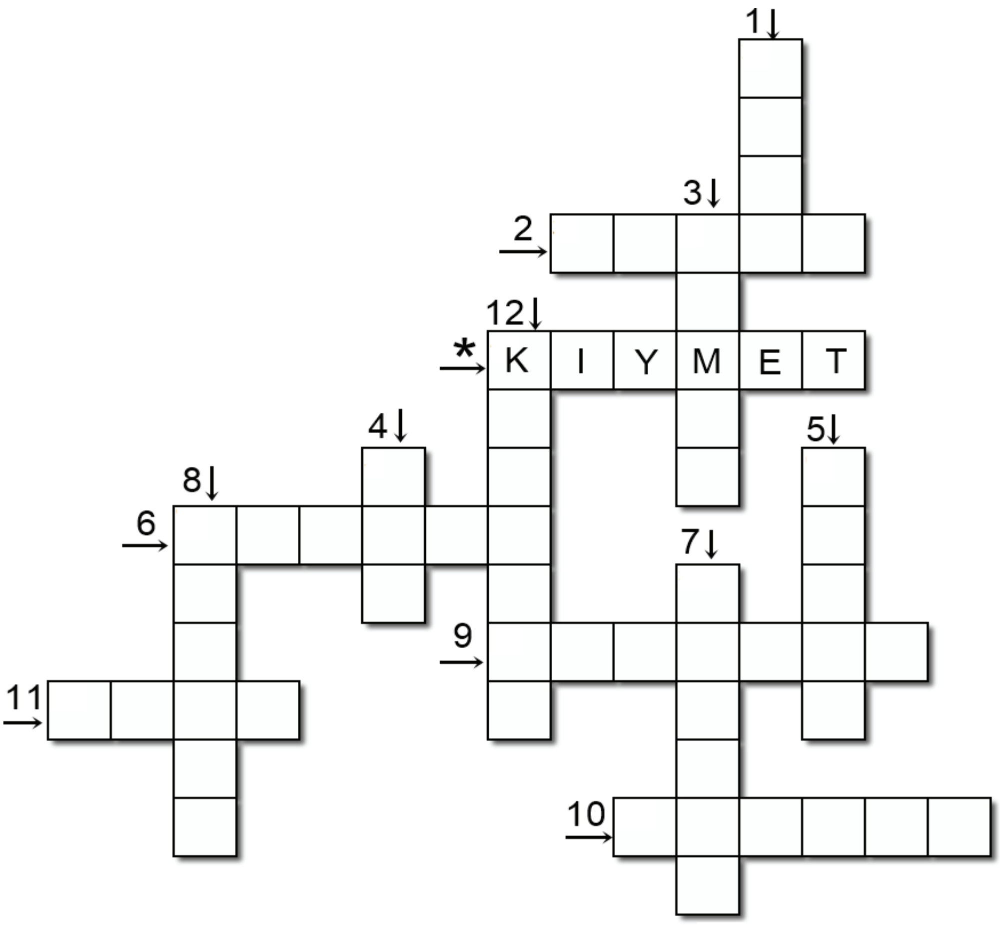
15. Aşağıda verilen cümlelerdeki terim anlamlı sözcükleri bulmaca içerisinde bularak işaretleyiniz.

- Dün akşamki maçta iki penaltı vardı.
- Oyunun ikinci perdesini izleyemeden çıkmak zorunda kaldı.
- Öğretmen karenin alanının nasıl hesaplanacağını anlattı.
- Kök, sözcüğün anlamlı en küçük birimidir.
- Ünlü sanatçı sahnelere veda etmeye hazırlanıyor.
- Şiirdeki kafiye şemasının ‘’abab’’ olduğunu söyledi.

Ü	R	A	V	C	Ş	P	T	Y	A	H	U
B	B	S	K	A	R	E	D	V	F	A	E
Ç	M	D	A	Ş	E	N	K	Ö	K	Z	C
E	T	E	F	T	Y	U	I	O	P	İ	Ğ
G	P	H	İ	K	L	İ	S	Z	A	R	Ş
N	E	A	Y	E	D	Y	P	E	R	D	E
E	N	M	E	R	T	A	L	R	T	N	Y
Y	A	İ	K	L	Ş	İ	S	Z	C	V	B
İ	L	S	A	K	J	Ç	T	B	E	C	E
L	T	V	Z	A	B	E	İ	Y	D	O	L
Ü	I	E	L	E	S	A	H	N	E	Ç	Ş
B	Z	M	C	Ç	H	J	E	Ö	A	Z	Ü

16. **Aşağıda verilen kelimelerin eş anlamlılarını örnekteki gibi uygun yerlere yazınız.**

* DEĞER
1-Siyah
2-Yurt
3-Pak
4-Rüzgâr
5-Dil
6-Serüven
7-Doğa
8-Ulus
9-Hediye
10-Amaç
11-Barış
12-Suç

17. **Aşağıdaki atasözü ve deyimler için söylenen cümlelerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazınız.**

1. (   ) Atasözleri öğüt veren, atalarımızdan kalan sözlerdir.
2. (   ) Atasözlerinde sözcüklerin yeri eş anlamlılarıyla değiştirilebilir.
3. (   ) Deyimler en az üç kelimeden oluşmalıdır.
4. (   ) Deyimleri istediğimiz özel durumlarda kullanabiliriz.

18. Genç adam, antika merakı sebebiyle ülkenin en ücra köşelerini dolaşıyor ve gözüne kestirdiği antika malları yok pahasına satın alarak kazanç elde ediyordu. Kafasında kırk tilki dolaşan kurnaz bir adamdı.

Soğuk demeden sürdürdüğü seyahatler sırasında başına gelmeyen kalmamış gibiydi. Fakat bu seferki hepsinden farklı görünüyordu. Yolları kapatan kar yüzünden arabasını terk etmiş ve yoğun tipi altında donmak üzereyken bir ihtiyar tarafından bulunup onun kulübesine davet edilmişti. Yaşlı adam, antikacının yürümesine yardım ederken:

– Günlerdir hasta olduğumdan, odun kesmek için ilk defa dışarıya çıktım, dedi. Meğer seni bulmak için iyileşmişim.

Diz boyuna varan karla boğuşup kulübeye geldiklerinde şöyle bir etrafa göz attı, antikacının beyaz göre göre donuklaşan gözleri fal taşı gibi açıldı. Odanın orta yerindeki kuzinenin etrafını saran üç-dört sandalye, onun şimdiye kadar gördüğü en güzel antikalar olmalıydı. Saatlerdir kar içinde kalan vücudu bir anda ısınmış, yüzüne kan gelmişti. Yaşlı adam, misafirini yatırmak için acele ediyordu. Ona birkaç lokma ikram edip sedirdeki yatağını hazırlarken:

– Bugün soba yakamadım evladım, dedi. Ama bu yorganlar seni ısıtacaktır.
(…)

Yukarıda verilen paragrafı okuyunuz. Paragrafta geçen deyimlerden beş tanesini aşağıya yazınız.

1)

2)

3)

4)

5)

19.

A	Çayın da bir bulunuş hikâyesi var. Efsaneye göre bir Çin imparatoru çay bitkisinin sıcak suya düşmesine şahit olur. Çayın büyüsüne kapılır. Yedi yıl boyunca o bölgede sürekli çay içer.	
B	Çayın tarihi MÖ 2737 yılına kadar dayanır. 5000 yıllık bir tarihe sahip olan çay, Türklerin hayatına çok geç girmiş. Çay, Türklerin hayatında öyle yüzyıllar öncesine dayanmıyor ama hayatımızın olmazsa olmazları arasında yerini almış. Çay, sabah kahvaltısından başlayıp günün her saati hayatımızda bize eşlik ediyor.	
C	Türkiye'deki tarihine bakacak olursak çay ilk olarak II. Abdülhamid döneminde 1894'te Japonya'dan getirilmiş. Bursa'da deneme dikimi yapılmış. Çayın üretimine Cumhuriyet'ten sonra başlanmış ve 1963'e kadar çay talebi başka ülkelerden sağlanmış. Kısacık zaman diliminde hayatımızın her anında çay yerini almış.	

Yukarıdaki paragrafların konularını listeden bularak yanlarına yazınız.

I. Çayın Türkiye'deki geçmişi
II. Çayın tarihi
III. Çayın bulunuşu

20. Elektrikli uçakları mümkün kılacak teknolojiler onlarca yıldır var olsa da ekonomik açıdan kârlı olmadıkları için yaygınlaşamadılar. E-uçaklar uçmak için ağır bataryalara ihtiyaç duyduğundan maliyetleri yükseliyor. Çünkü bir elektrikli uçağın bataryasına kıyasla aynı ağırlıktaki jet yakıtı 43 kat daha fazla enerji sağlar. Bu yüzden e-uçaklar, jet yakıtlı uçaklarla aynı yolcu/ağırlık oranına ulaşamıyor. Geliştirilen bir e-uçak, 3 tonluk bataryasıyla yaklaşık 6 ton yük taşıyabiliyor. 9 yolcu taşıyabilen ve 1000 km menzili olan Alice bu yıl test uçuşlarına başlayacak. 2022'de kullanılmaya başlanması hedeflenen e-uçağın bu amaca ulaşması için zorlu izin surecini geçmesi gerekiyor.

Yukarıda verilen metnin anlatım biçimini yazınız. Yanıtınızı destekleyecek nedenleri belirtiniz.

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

21.

1

Çiçekler damlıyor gecenin parmaklarından
Dudaklarımda eski bir mektep türküsü
Karanlıkta sana doğru uzanmış ellerim
Gözlerim gözlerini arıyor durmadan
Nerdesin?

2

Yağmur yağar, mor sümbüller bitirir;
Yel estikçe kokuların getirir.
Sarı çiçek sarvan kurmuş oturur;
Karışmış güller çimenin dağlar!

3

Uçun kuşlar uçun doğduğum yere
Şimdi dağlarında mor sümbül vardır
Ormanlar koynunda bir serin dere
Dikenler içinde sarı gül vardır.

4

Oraya gitmek istiyorum, oraya
Artık güvenim var kendime, koluma
Önümde uzanan açık deniz
Bir gemi taşıyor beni engine.

5

Tarlalarda hoşa giden
Sarı, turuncu, pembe, mor
Birçok güzel çiçek olur;
Bence güzeldir hepsinden
Gelin yüzlü papatyalar,
Altın gözlü papatyalar.

Yukarıdaki dörtlükleri temaları bakımından iki gruba ayırınız.

1. grup	2. grup
(……………………………………)	(……………………………………………)

22. Verilen ifadeleri değerlendirip yanındaki anlatım biçimlerinin doğru veya yanlış olduğunu belirtiniz.

"İnsanın okumadan da kültürlü olabileceğini düşünenleri anlamıyorum. Bu tamamen uydurma bir bakış açısı…" metni tartışmacı anlatımla yazılmıştır.	**1.**
Betimleyici anlatım daha çok olay yazılarında kullanılır.	**2.**
"Bir grup araştırmacı, kendini onaran metal kaplaması geliştirdi. Malzeme çizildikten, kazındıktan ya da çatladıktan sonra sadece saniyeler içinde kendini onarabiliyor." metni açıklayıcı anlatımla yazılmıştır.	**3.**
"Hani sessiz, zenginliğini bile belli etmez, mütevazı adamdı da… Konu komşusu da severdi hani. Hiçbir şeye, hiçbir dedikoduya karışmazdı. Sabahleyin işine kısa kısa adımlarla koşarken, akşam filesini doldurmuş vapurdan çıkarken görürdünüz." metninde öyküleyici-tartışmacı anlatım ağır basmaktadır.	**4.**
Tartışmacı anlatımda yazar kendi görüşlerini ileri sürmez, nesnel anlatımı tercih eder.	**5.**

23. Aşağıda verilen metinlerin anlatım biçimlerini altlarındaki boşluklara yazınız.

(öyküleyici – betimleyici – açıklayıcı – tartışmacı)

Günümüze kadar biyolojik ortamda yönlendirilebilen az sayıda mikro sistem geliştirilmiş. Bu sistemler, genellikle vücudun dolaşım ve sindirim sistemi gibi sıvı içeren bölgelerinde kimyasal, mekanik ya da manyetik yolla itilerek hareket ettirilen yapılardan oluşuyor. Hayvanlar üzerinde gerçekleştirilen araştırmalarda, ilaç taşınmasında küçük robotların kullanılmasına ilişkin bazı kısıtlamalar tespit edilmiş. Örneğin, yaklaşık 285 μm (mikrometre) çapında ve 1800 μm uzunluktaki silindir seklinde manyetik yapılarla gerçekleştirilen araştırmalarda, gözün camsı cisim bölgesinde hareketin kısıtlandığı belirlenmiş.

1......................................

Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım. Çok keskin, çok sivriydi. Biraz körletmek için duvarın taşlarına sürtmeye başladım. Dişleri bozulunca tekrar denedim. Yine atların hiçbiri durmuyordu. Kızdım. Öfkemi sanki kaşağıdan çıkarmak istedim. On adım ilerdeki çeşmeye koştum. Kaşağıyı yalağın taşına koydum. Yerden kaldırabileceğim en ağır taşı bularak üstüne hızlı hızlı indirmeye başladım. İstanbul'dan gelen, Dadaruh'un kullanmaya kıyamadığı bu güzel kaşağıyı ezdim, parçaladım. Sonra yalağın içine attım

2......................................

İnsanlar, hiçbir bilgiye sahip olmadan doğar. Yaşamı boyunca birçok bilgi öğrenir. Başarının sırrı da okumaktır. Okulda olduğu kadar hayatta da başarının en önde gelen şartlarından biri yine okumaktır. Her ne kadar birileri buna karşı çıksa da uygar ve kültürlü bir insan olmak için okumalıyız. Okul kitaplarıyla yetinmemeliyiz. Uygarlık bizden önceki kuşakların biriktirdiği bilgi ve anıların bir toplamıdır. Biz, uygarlığa o kuşakların kitaplarını okumakla katılabiliriz. Hiçbir şey okumanın yerini tutmaz.

3......................................

Haftada birkaç kez ustası, Cihan'a ve diğer üç çırağına yeni bir vazife verirdi. Bazen tek göz bir kulübe resmetmek kadar basit olurdu ödevleri. Bazen daha çetrefilli. Bir konağın sağlamlığından feragat etmeden içindeki sütunların nasıl azaltılacağını sorardı mesela. Taşları sıkıca tutan ama zamanla kuruyup çatlayan bir harcın yerine ne kullanılabileceğini, toprağın altından ve üstünden geçen su kanallarının zamanla tıkanmasına nasıl mani olunabileceğini... Tüm bu soruları kendi başlarına cevaplamaları gerekiyordu.

4......................................

24, 25 ve 26. soruları aşağıdaki metinden hareketle yanıtlayınız.

HAYATI TANIMAK

Hikâyeci Sait Faik için anlatılan bir anı vardır. Kendisinin iyice tanındığı yıllarda bir başka yazar daha çıkmış. Yazarlar arasında rekabeti, kıskançlığı, atışmayı seven ve bunu her fırsatta körükleyen birileri, Sait Faik'e bu yeni palazlanan yazardan bahsederek fikrini sormuşlar. O da:

- Bırak canım, adam daha balıkların adlarını bilmiyor; ondan hikâyeci olmaz, demiş.

Hikâyeciler ve hikâye yazmaya heveslenenler bir yana; insanlar -bilhassa gençler- yaşadıkları ortamı, çevreyi tanımak konusunda çok isteksiz. Balık dedik mesela, çinekopla lüferi fark edemiyor. Çok meşhur olduğu için hamsi ile balinayı biliyor belki ama ötekiler için sadece "Canım, alt tarafı balık işte!" deyip savuşuyor. Ağaçları tanımıyor. Belki kavak ile çamı tanıyor ama dişbudak ile karaağacı, servi ile mazıyı, akçaağaç ile akasyayı ayırt edemiyor. Hele iş bunların çeşitlerine gelince büsbütün şaşırıyor, "Ağaç değil mi, hepsi de bir." deyip geçiyor. Kuşları tanımıyor. Ayakaltında dolaştıkları için belki martıyı, güvercini, serçeyi tanıyor. Artık evlerde çok yaygınlaştığından muhabbet kuşunu biliyor ama ispinozla, floryayı ayırt edemiyor; sakayı hiç bilmiyor, alakarga ile karakarga arasındaki farkı görmesi mümkün değil. Onların hepsine birden "kuş" diyor. Yazdığı zaman "Ağacın dalına bir kuş kondu." diye yazıyor. Oysa bu cümlede ağacın ıhlamur, kuşun da bülbül olduğu belirtilmiş olursa manzara büsbütün değişecek demektir. Ihlamurun o sağlam, düzgün gövdesi, o güzelim çatısı, koyu gölgesi içimizi serinletir; hele çiçek açma mevsiminde ise etrafa kokular yayılır. Ansızın bülbülün sesini duyarız. Adam çiçeklerden bahsediyorken sadece "çiçek" diyor. Ha menekşe ha nergis, fark etmiyor.

Tabiata karşı bu yaklaşım içinde olanlar insanları da aynı gözle görüyor. Esmerle sarışın arasında fark kalmıyor. Uzun boylu, kısa boylu, şişman, zayıf önemli değil. "Önemli değil." diyor. "Takma kafana." diyor. Bütün bunları "ayrıntı" olarak görüyor. Ve hayatın cahili olarak kalıyor bir köşede.

Ona birileri "İşte güzel budur." diye gösteriyor, "İşte doğru olan budur.", "İşte bu barbunya, bu da ayşekadın." diyor. O da "Peki; aldım, kabul ettim." diye kafa sallıyor. Ne kendini ne de çevresini tanıdığı için sürekli başkalarının ağzından çıkacak olana dikmiş gözlerini, açmış kulaklarını bekliyor. Tanımadığı için gerçek manada ne çevresini sevip benimseyebiliyor ne de bir seçim yapabiliyor. Ne düşüncesi gelişiyor ne de zevki.

24. Sait Faik Abasıyanık'ın, balık adlarını bilmeyen yazarı eleştirmesinin <u>asıl</u> nedeni nedir?

....
....
....
....
....

25. Metne göre "hayatın cahili**" olmak ne demektir?**

....
....
....
....
....

26. "Hayatın cahili**" olmanın ne gibi olumsuz sonuçları vardır?**

....
....
....
....
....

27. “İnsan, insanın kurdudur.” diyen Batı kültürüne karşı “İnsan, insanın yurdudur.” düşüncesiyle hareket eden Türk halkı, varlığını başkalarının varlığına bağlamış; onların mutluluğunu kendi mutluluğu saymıştır. Sofrasındaki ekmeği başkalarıyla paylaşarak huzurlu olan Türk insanı, bu özelliği ile konukseverliği kendine millî bir değer olarak kabul etmiştir. Sevgi, saygı, sadakat, güven ve doğruluk ilkesi üzerine bina edilen toplumlar sağlam ve sağlıklı bir yapıya sahiptir. Bunların temelinde ise insan sevgisi yatar. Türk kültüründe insan sevgisinin ve insana verilen değerin önemli bir yeri vardır ve bu duygu, beraberinde misafirperverlik olgusunu da getirmiştir. Bu olgu psikolojide ifade edilen paylaşarak mutlu olmayla doğrudan ilişkilidir.

Psikologlar, paylaşmanın ve insanların gönlünü hoş tutmanın bireylerin insani varlığını zenginleştirdiğini belirtmektedir. Onlara göre bireylerin ufkunu açan ve hayatı daha yaşanır hâle getiren bu kazanımlar, insanlığın saadeti için gereklidir. Vermenin sırlı gücünü anlama, mutluluğun sahip olmakta değil de paylaşmakta olduğunu keşfetme, insan psikolojisi için önemlidir. Bu psikolojik anlayışa sahip olan Türk halkı, veren elin üstünlüğünün ve ruh inceliğinin yansıtıldığı konukseverliği millî bir değer olarak korumuştur.

Metinle ilgili çıkarımlardan doğru olanların başına “D” , yanlış olanların başına “Y” koyunuz.

1. (   ) Türk toplumunda bir insanın diğer bir insanın vatanı olduğu anlayışı vardır.
2. (   ) Türklerdeki misafirperverliğin temelinde insan sevgisi ve insana verilen değer vardır.
3. (   ) Paylaşmak size ait olanların azalmasıdır, bu durum psikolojik olarak insana üzüntü verir.
4. (   ) Konuğuna ikramda bulunmak milletimizi mutlu eder.
5. (   ) Asıl mutluluk sahip olmakla değil, paylaşmakla elde edilir.
6. (   ) Sevgi, saygı, sadakat, güven ve doğruluk üzerine kurulan toplumlar hiçbir zorlukla karşılaşmaz.

28. Cümlelerde geçen çekimli fiilleri bulup haber anlamı taşıyanların başına ‘’H”, dilek anlamı taşıyanların başına ‘’D” yazınız.

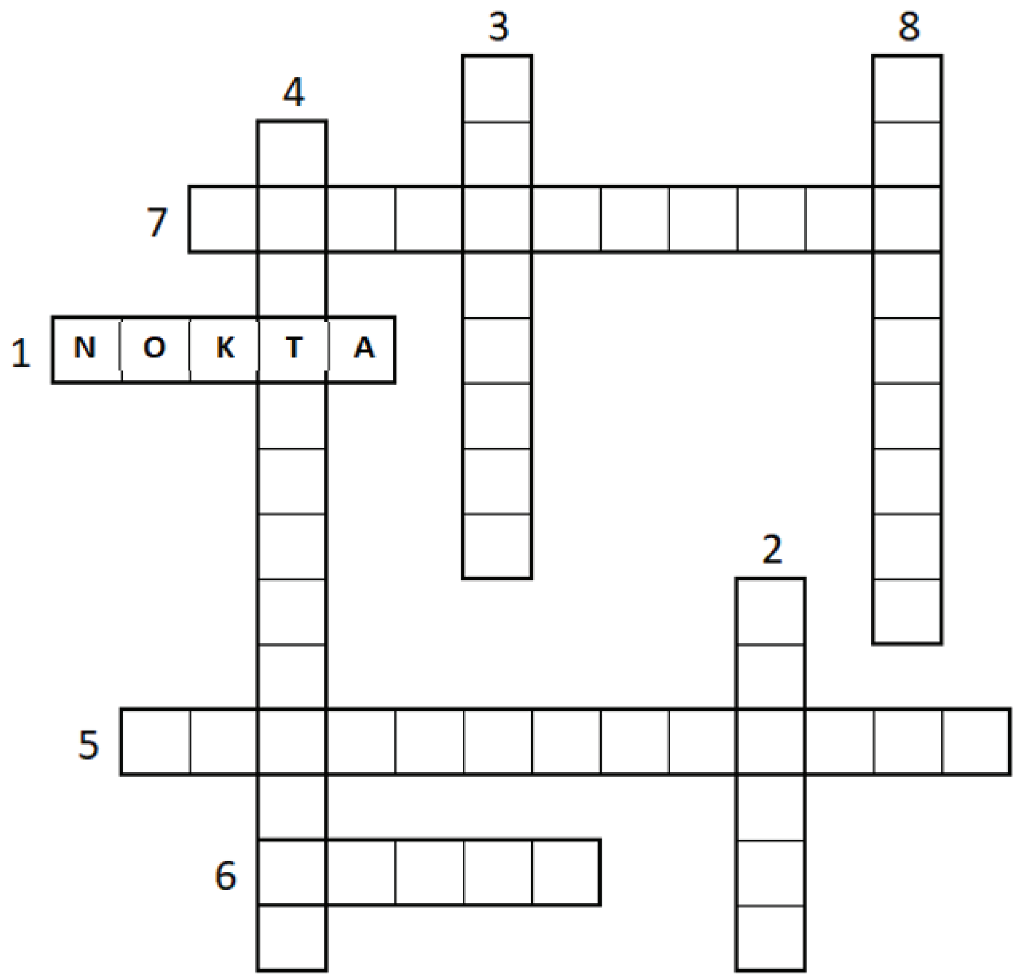
1. Akşamları erken yatmalısın.
2. Eşyaları birer birer depoya taşıyalım.
3. Her akşam aynı saatte kitap okur.
4. Bahçemdeki fidanlar çok büyümüş.
5. Döktüğü kalemleri toplasın.
6. Sınavdan yüksek alamadıkları için üzülüyorlar.

29. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili fiillerin aldığı kip ve kişi eklerinin çeşitlerini (hangi zaman ve kişi olduğu) belirtilen yerlere yazınız.

Cümleler	Kip eki	Kişi eki
Düzenli olarak spor yaparım.		
Kızlar bahçede ip atlıyorlar.		
Bu yarışmaya biz de katılalım.		
Eşyalarını masanın üzerinden al.		
Beklediğim kargo elime ulaştı.		

30. Aşağıda açıklamaları verilen noktalama işaretlerinin adlarını örnekteki gibi bulmacaya yerleştiriniz.

1. Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
2. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
3. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna konur.
4. Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
5. Özel olarak vurgulanmak istenen sözleri belirtmek için kullanılır.
6. Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur.
7. Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.
8. Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur.

31. Tabloda verilen cümlelerdeki altı çizili kelimeleri inceleyiniz. Yazımı doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. Gazeteciliğe başladığımda birçok yalnış yaptım.
2. Avuçlarında sakladığı bir şeyi göstermek istiyor.
3. Herhangi bir aksaklığın olmadığı zamanlarda keyifleniyor.
4. Hep bir aynılık göze çarpsada iç dünyası gelişme gösteriyor.
5. Köşkte birçok bahçe var, yanlız bunda bir farklılık var.
6. Tadı varmı böyle bir yerde yaşamanın?
7. Oyuncuların her biri üstün çaba gösteriyor.
8. Birtakım romanlarda çevre çok detaylı anlatılıyor.

32. Aşağıdaki cümlelerde parantez ( ) ile belirtilen yerlere gelecek uygun noktalama işaretlerini cümlenin yanındaki kutucuğa yerleştiriniz.

Abasıyanık, Sait Faik, Mahalle Kahvesi, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2003 ( )	
Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder... ( ) Gölgende bana da, bana da yer ver.	
Bu eserdeki ( ) Yazım Kuralları ( ) bölümünde bazı uyarılara yer verilmiştir.	
Yeni usul şiirimiz ( ) zevksiz, köksüz, acemice görünüyor.	
Sayın Başkan ( ) ilçemize katkılarınız için teşekkürler.	
Kazanmamız için yapmamız gereken şudur ( ) Birbirimize güvenmek.	
Ahmet ( ) uzun zamandır bu kadar mutlu olmadığını fark etti.	

33. Büyük harflerin kullanıldığı yerler ile ilgili aşağıdaki kuralları örnek cümleler ile eşleştiriniz.

A	Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır.	1	1999 Ağustos depreminde Gölcük'te oturuyorduk.	
B	Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar.	2	"Ay'a Yolculuk" dergisi uzayın gizemine ilgi duyanlara hitap ediyor.	
C	Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.	3	Bu makalede Batı medeniyetinin dünyayı nasıl etkilediği anlatılıyor.	
Ç	Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar.	4	İlk kez yediği Maraş dondurmasının tadı çok hoşuna gitti.	
D	Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.	5	Geçen yıl Kurban Bayramı'nda hep birlikte köye gittik.	
E	Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.	6	Belediyenin düzenlediği festivale Adanalıların ilgisi büyüktü.	

34. Aşağıda boş bırakılan yere uygun metin türünü yazınız.

1. Tanınmış, eserler yazmış, ün bırakmış kişileri tanıtmak amacıyla yazılan yazılara - - - - denir.
2. Düzenli bir biçimde yazılan, tarih atılan günlük notlara, bir yazarın yaşamı boyunca günü gününe yazdığı yazılara - - - - denir.
3. Kişinin kendi kaleminden, kendi yaşam öyküsünü anlattığı yazı türüne - - - - denir.
4. Herhangi bir konuda okurla konuşur gibi yazılan yazılara - - - - denir.

35. Çocuklar, şimdi size hikâyenin devamını anlatayım: "Adam uyandı ama hâlâ kendine gelememişti. Bayılmış olmalıyım, dedi kendi kendine. Etrafında tanıdık bir şeyler aradı, bulamadı. Evinden uzakta olmalıydı. Ailem beni aramaya başlamıştır, diye geçirdi içinden. Son tartışmaları aklına geldi. Önemsiz şeyler için sevdiklerini kırmıştı. Kendini toparladı. Akşam olmaya başlamıştı. Az ilerde bir şeyler görür gibi oldu. Doğruldu ve yürümeye başladı. Bu, bacası tüten bir evdi." Demek ki neymiş çocuklar: Yalnızlık ne kötüymüş. İnsan hep yalnız kaldığı zaman sevdiklerinin değerini biliyormuş.

Bu parçada en son değinilen hikâye unsuru aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yer B) Zaman C) Kişi D) Olay

36.
I. Size kutular dolusu hediye veren hangisiydi?
II. Sen güldüğünde polis amca ne tepki verdi?
III. Üniversiteyi hangi tarihler arasında bitirdiniz?
IV. Kutlama okulda mı olacak, diyen kimdi?

Numaralanmış cümlelerle hikâye unsurlarının eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) I - Olay B) II - Kişi C) III - Zaman D) IV - Yer

37. Yürümek gittikçe zorlaşıyordu. Güneş tam güçle kafasının üstüne vuruyordu. Kafamda yumurta kırsam pişer, diye düşündü. Yürüdü uzunca bir süre daha ama sonunda yaptığı hatanın farkına vardı. Sıcaklık azalmış, hava kızıl bir renge bürünmüştü. İşte, şimdi yolculuk zamanıydı ama hiç gücü kalmamıştı. Bir ağaç gölgesi bulup uzandı. O arada uyuyakaldı. Kendine geldiğinde gün ağarmak üzereydi. Hiç bu kadar uzun süre uyumamıştı, Artık yola koyulma vaktiydi.

Yukarıdaki metinde hangi zaman dilimine ait bir ayrıntı <u>yoktur</u>?

A) Sabahın erken vakitleri
B) Öğle vakti
C) Öğle ve akşam arası
D) Akşamın geç vakitleri

38. Kediler hakkında birçok şey duymuşuzdur. Kısa süreli hafızaları oldukça iyi olan ve köpeklerden daha karmaşık bir beyne sahip olan kedilerin en bilinmedik özelliklerinden biri de insanlara karşı alerjik olabilmeleridir. Evimizi, sokağımızı, garajımızı hemen hemen tüm yaşam alanımızı sahiplenen kedilerin bize alerjileri olabilir. Yanınızda hapşırma, öksürme gibi semptomlar gösteren bir kedi varsa muhtemelen size karşı alerjisi vardır.

Bu metinde kedilerle ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Belleklerinin köpeklerden iyi olduğuna
B) Yaşamak için seçtikleri yerlere
C) Onlarla ilgili bilmediklerimizin bulunduğuna
D) Hangi alerjik belirtileri gösterdiklerine

39. Bir öğretmen, öğrencilerinden “Hayattan mutluluğu çıkarsak geriye ne kalır? Çayın tadı mutluluktandır, gülün kokusu mutluluktan. Mutsuzsan ağaç büyümez, deniz dalgalanmaz. Meltem, fırtına olur; yağmur kıyamet ama mutluluk olunca varsın yağsın üstümüze bereket.” sözlerinde işlenen her bir fikirden yola çıkarak bir cümle yazmalarını istemiştir.

Buna göre hangi cümle öğretmenin istediği doğrultuda değildir?

A) Yediğimiz ve içtiğimiz şeylerin bize tat vermeleri mutlu olmamıza bağlıdır.
B) Mutlu olan insan, üzerine yağan yağmuru “bereket” olarak nitelendirir.
C) Başımıza gelen yağmur, dolu gibi felaketlere olumlu bakarsak mutlu oluruz.
D) Mutsuzluk, çevremizdeki güzellikleri görmemizi engeller.

40.

Gine mi ağladın, kirpikler nemli
Dostum niçin giyinmişsin karalar?
Çiğ düşmüş gül gibi yüzünden belli
Senin derdin bu sinemi yaralar

Aziz dostum seni kimler ağlattı?
Tecelli derdini derdime kattı
Yalan dünya nicelerini ağlattı
Kim bilir ki son mekânın nereler?

Bu dörtlüklerin şairi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yakınlarının üzüntülerini kendi üzüntüsü gibi görmektedir.
B) Dostlarını anlamakta gözlem gücünden yararlanmaktadır.
C) Dostunun üzüntüsünü gidermek için elinden geleni yapmaktadır.
D) Hayatın, birçok insana acı verdiğini düşünmektedir.

41. Daha geçimli ve sevecen olmanın yolu, haklı çıkmanın zevkini başkalarına bırakmaktır. Düzeltme huyunu bırakın. Bundan vazgeçmek ne kadar zor gelse de emin olun buna değecektir. Böylece çevrenizdekiler size karşı daha az savunma duvarı örecek, ilişkileriniz güçlenecektir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) İnsanlar, hatalarını düzeltenlerle yakın ilişki kurmazlar.
B) İnsanları düzeltme huyu, yakın ilişkileri tamamen yok eder.
C) Olaylarda haklı çıkmanın zevkini sevecen insanlar tatmalıdır.
D) Kendisi için savunma duvarı ören insanların ilişkileri güçlenir.

42. Eylemin hangi gerekçeyle veya sebeple yapıldığını bildiren cümlelere neden-sonuç (sebep-sonuç) cümleleri denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sebep-sonuç cümlesidir?

A) Denizlerde daha çok balık olabilmesi için balık boylarına dikkat edilmesi gerekir.
B) Okuyucuyu etkileyen bir eser olduğunu söyleyebilirim.
C) Algoritma mantığını ve sayıları sevdiğim için bölümümü severek bitirdim.
D) Bazı maddeleri görüşelim diye uzun bir toplantı yaptık.

43. - - - - bebek gözü daha geç kurur.

Bu cümlenin başına aşağıdakilerden hangisi getirilirse farklı bir anlam ilişkisi kurulmuş olur?

A) Bebeklerde gözün ön tarafındaki bölüm daha küçük olduğu için
B) Bebeklerin uzun uyku sürelerinden dolayı
C) Bebekler daha az göz kırptığı için
D) Bebeklerin gözü daha nemli olursa

44. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

A) Gün olur alır başımı giderim
Denizden yeni çıkmış ağların kokusunda
B) Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Sus deyip adınla başlıyorum.
C) Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden
Birçok seneler geçti, dönen yok seferinden
D) Sen gidiyorsun ya işine yetişmek için
Neyin varsa toplayıp gidiyorsun ya

45. Bir varlığın, kavramın özelliklerini anlatmak için o özellikleri eksiksiz olarak taşıyan başka bir şeyi örnek olarak göstermeye "*benzetme*" denir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisinde benzetme <u>yoktur</u>?

A) Saçların omuzlarından aksın
Mermer üzerinden geçen su gibi

B) Yerin seni çektiği kadar ağırsın
Kanatların çırpındığı kadar hafif

C) Ellerim bir kanat gibi titrekti
Tutmasam gözümden yaş inecekti

D) İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya
Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya

46. I. Hayatın her döneminde başarılı olmak için bu yolda ilerliyor.
II. Yavru penguenler yeterince büyüdüklerinde yüzme dersleri almaya başlarlar.
III. Farklı ülkeleri gezmeyi çok sevdiğinden turizm bölümünü seçti.

Numaralanmış cümlelerin anlam özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

	I	II	III
A)	Amaç	Neden	Koşul
B)	Neden	Koşul	Amaç
C)	Amaç	Koşul	Neden
D)	Neden	Amaç	Koşul

47. (I) Moliere gerçek yaşama yöneltmiştir güldürüyü. (II) İnsanoğlunun evrensel çarpıklıklarını, oyunlarının odak noktası yapmıştır. (III) Evrenselliği de buradan gelmektedir. (IV) Kişileri, toplumsal çevreyle bütünleştirmiş, toplumsal çevreyi çözümlemede birer tip olarak kullanmıştır. (V) Eserlerindeki tipleri oluşturmada da oldukça başarılı olmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kendisinden sonraki cümlenin gerekçesi durumundadır?

A) I B) II C) III D) IV

48. Havalar güzel gidiyor
Sen de çiçek açtın erkenden
Küçük zerdali ağacım
Aklın ermeden

Bu dizelerde yer alan söz sanatı aşağıdakilerin hangisidir?

A) Kişileştirme
B) Benzetme
C) Tezat (zıtlık)
D) Konuşturma

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişileştirmeye yer verilmiştir?

A) Baharda açan çiçekler gibisin.
B) Gökyüzünü hüzün kaplamıştı.
C) Mutluluğun yüzüne yansımış.
D) Vicdan azabından uyuyamadı.

50. **Anne:** Neyin var oğlum? Neden moralin bozuk?
Çocuk: - - - -

Boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilirse ifadeye abartma anlamı katar?

A) Yarına yetişmesi gereken projem var.
B) Çok yorgunum.
C) Bir dünya ödevim var.
D) Hastayım, başım ağrıyor.

51. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen söz sanatı <u>yoktur</u>?

A) Bir varmış, bir yokmuş. (Tezat)
B) Ben yardım ederim, demiş kaplumbağa. (Konuşturma)
C) Altın gibi bir kalbi varmış. (Benzetme)
D) Dağlar kadar işi varmış. (Kişileştirme)

52.

I

Dağlarda gezer oldum,
Okuyup yazar oldum,
Ben bir güzel uğruna
Kuruyup gazel oldum.

II

Entarisi mor düğme
Gine düştün gönlüme
Haçan aklıma gelsen
Kan damlar yüreğime.

III

Ağaca attım urgan
Yaprağı sarı yorgan
O yâr benim olursa
Kesecem çifte kurban.

Numaralanmış dizelerde yer alan söz sanatları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Abartma	Abartma	Benzetme
B)	Abartma	Konuşturma	Benzetme
C)	Tezat (zıtlık)	Abartma	Kişileştirme
D)	Benzetme	Abartma	Tezat (zıtlık)

53. "Gönlünü defter eylersen eğer yazıp çizen de yırtıp atan da çok olur." **cümlesinde hangi söz sanatına yer verilmiştir?**

A) Tezat (zıtlık)
B) Kişileştirme
C) Konuşturma
D) Benzetme

54. Ama tanıyorum yine onları. Utandırmamak için tanımazlıktan geliyorum. Kulak kesilecek bir söz kalmadığını görüp Van Gogh gibi kulağımı kesiyorum.

Yukarıda verilen metinde geçen altı çizili deyimin yerine kullanılabilecek deyim hangisidir?

A) Yarım kulak dinlenecek
B) Kestirip atılacak
C) Can kulağıyla dinlenecek
D) Kulak misafiri olunacak

55. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler arasında sesteşlik ilişkisi kurulamaz?

A) Gölün karşı kıyısına, yaptığı salla geçti.
Kafesteki güvercini özgürlüğüne saldı.
B) Serinlemek için çayda yüzüyorlardı.
Soğukta ısınmak için çay içiyordu.
C) Damarlarından akan asil bir kandı.
Ağzından çıkan her söze kandı.
D) Başkasından duydukları ona dokundu.
Arkasından bir el omzuna dokundu.

56. Yazmak için yazmamalı yazar. Okur, okuduğu kitabın cümlelerinden yazarını bulabilmeli. Ben yazarım diyebilmesi için birilerini taklit etmeyen değil, taklit edilemeyen eserler bırakmalıdır ardında.

Yukarıdaki metinde bir yazarda olması gereken hangi özellik vurgulanmıştır?

A) Sadelik
B) Özgünlük
C) Etkileyicilik
D) İçtenlik

57. "Hani yarınlar daha güzel olurmuş diyorlardı, bu yaşadığımız gün de dünün yarını değil mi?" **ifadesini kullanan kişi hangi duygu içerisindedir?**

A) Özlem
B) Umut
C) Gelecek kaygısı
D) Hayal kırıklığı

58. • Onun böyle konuşmasına bakma.
• Ailesine tek bir maaşla bakıyordu.
• Apartmandaki bütün daireler denize bakıyor.
• Elden ayaktan düşünce ona bakıcı bakıyor.

Yukarıdaki cümlelerde "bakmak**" sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

59. • Açık kapı bırakmak
• Açmaza düşmek
• Dal budak salmak
• Deveye hendek atlatmak

Aşağıdakilerden hangisi, verilen deyimlerin herhangi birinin anlamı değildir?

A) Karmaşık bir biçimde yayılıp genişlemek
B) Kolay görülen bir işi zorlaştırmak
C) Gereğinde, bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak
D) İçinden çıkılması güç durumda kalmak

60. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

A) Hemşirenin verdiği hapı yuttu.
B) Yıllar sonra işten elini eteğini çekti.
C) Yanındaki arkadaşlarıyla çok içli dışlı oluyor.
D) Sinek avlayan iş yerini sonunda kapattı.

61. "Bir yolunu bularak birini bulunduğu işten, mevkiden uzaklaştırmak" **anlamındaki deyim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ayağını çekmek
B) Ayağını kesmek
C) Ayağını denk almak
D) Ayağını kaydırmak

62. • Elin ağzı torba değil ki büzesin.

• Güneş girmeyen eve doktor girer.

• Akıl akıldan üstündür.

• Kaçan balık büyük olur.

Aşağıdakilerden hangisi verilen atasözlerinden herhangi birinin anlamı <u>değildir</u>?

A) Çevremizdeki olaylar ile ilgili daha çok duymalıyız, daha az konuşmalıyız.
B) Bir insanın aklına gelmeyen çözümler ve çareler başka insanların aklına gelebilir.
C) Bir konu hakkında etrafımızdaki insanların konuşmalarını engelleyemeyiz.
D) Güneş görmeyen evlerde hastalık eksik olmaz çünkü güneş birçok hastalığı engeller.

63. Böyle çıtır çıtır
Çıtırdamazdı ocaklar
Sen olmasan.
Mırıl mırıl
Ninni bilmezdi dudaklar
Sen olmasan.
Neye yarardı oyuncaklar
Sen olmasan.
Ve soğurdu yavrum, kucaklar
Sen olmasan.

ARİF NİHAT ASYA

Bu dizelerin teması aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ninni
B) Çocuk
C) Oyuncak
D) Mutluluk

64. Gelenek ve göreneklerimizde kahve ile ilgili güzel örnekler görürüz. Beni çok etkileyen bir âdeti zikredeyim. Osmanlıda gelen misafire kahveyle birlikte su ikram edilirmiş. Misafir su ile başlarsa misafirin aç olduğu anlaşılır, misafire hemen sofra kurulurmuş. Ne kadar ince bir davranış, ne güzel bir âdetmiş!

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlıda gelenekler
B) Misafirlik ve kahve
C) Türk halkının misafirperverliği
D) Kahvenin kültürümüzdeki yeri

65. Kuruyemiş Ansiklopedisi okuyucuyla buluştu. Kendi alanında ilk olan Kuruyemiş Ansiklopedisi otuz üç kişilik yazar kadrosunun titiz çalışması sonucunda hazırlandı. Ansiklopedide 400 yıl öncesinden günümüze ulaşan kuruyemişli çorbalar, yemekler, kuruyemişle ilgili şarkılar, Türk edebiyatından örnekler, deyimler, atasözleri, yöresel bilmeceler, çocuk oyunları, tarihî kavramlar, renk adları gibi kuruyemişin başrolde olduğu tarihî çizimler ve fotoğraflarla desteklenen 550 madde yer alıyor. Ansiklopedi kuruyemişin dünya tarihindeki ve toplumsal yaşamdaki yerini ve önemini dil, tarih, sosyoloji ve folklor gibi birçok alanda yapılan incelemeler ve ilgili görsellerle okuyucusuna aktarıyor.

Bu metne göre Kuruyemiş Ansiklopedisi adlı eserin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) 400 yıl önce kuruyemiş
B) Türk edebiyatında kuruyemiş
C) Geçmişten günümüze kuruyemiş
D) Dünya mutfaklarında kuruyemiş

66. Güneş'e baktığımızda yaklaşık sekiz dakika önceki hâlini görüyoruz. En yakın yıldız Proxima Centauri'ye baktığımızda dört yıl önceki hâlini… Evrende ne kadar uzağa bakarsak o kadar eskiyi görüyoruz. Işık, bir yılda dokuz trilyon kilometre gibi bir mesafe kat ediyor. Bundan dolayı, mesela 640 ışık yılı uzaktaki Betelgeuse adlı yıldızın ışığının bize ulaşması asırlar sürüyor. Betelgeuse şu an patlasa, bu patlama Dünya'dan ancak 640 yıl sonra görülebilir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Evrenin büyüklüğü
B) Uzayda zaman kavramı
C) Yıldızların gizemi
D) Evrenin tarihi

67. Bizim evdeki kediler bırakın kurguya ilham vermeyi, kuru kuruya bir makale yazmaya kalktığımda bile engel çıkarmaktan zevk alıyorlar. Üretim bir yana düpedüz mani oluyorlar. Bilgisayarın başına oturduğumda masayı istila etmeyi, bununla da yetinmeyip klavyeyi ilhak etmeyi her defasında başarıyorlar. Uyuyan (belki de uyuyor numarası yapan) kediyi yerinden oynatmamayı prensip edindiğim için ben de sakince bekliyor, olmadı masa ve bilgisayar değiştirme zahmetine katlanıyorum.

Bu metin aşağıdakilerden hangisinin cevabıdır?

A) Kedilerle ilgili bir anınız var mı?
B) Kedilerin hayatınızda nasıl bir yeri var?
C) Bize eserlerinizdeki kedilerden bahseder misiniz?
D) Kedilerle olan dostluğunuzun nedeni nedir?

68. - - - - Elbette hayır! Çünkü besinlerle aldığımız enerjinin bir kısmını hareket ederek yakmamız gerekir. Oysa özellikle hafta içleri, günün önemli bir kısmını oturarak ya da çok az hareket ederek geçirmek zorunda kalırız. Okulda ders dinlerken, eve döndüğümüzde yemek yerken, ödev yaparken… Bu da ne yazık ki kaslarımızın gelişimini, vücut esnekliğimizi ve dayanıklılığımızı azaltabilir. İşte bunu önlemek için günde en az yarım saat egzersiz yapmamız gerekir. Eğer dışarı çıkma şansımız varsa bisiklete binebilir, yürüyüş yapabilir, arkadaşlarımızla basketbol, voleybol gibi oyunlar oynayabilir hatta turnuvalar düzenleyebiliriz. Evin içindeyse esneme hareketleri yapabilir ya da çok sevdiğimiz bir şarkıyı açıp dans edebiliriz. Bu egzersizler sakinleşmemizi, arkadaşlarımızla birlikte yapıyorsak sosyalleşmemizi sağlar.

Bu metnin başına anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yalnızca sağlıklı gıdalar yiyerek vücudumuza iyi bakmış olur muyuz?
B) Toplum olarak spor yapmaya gereken önemi veriyor muyuz?
C) Sağlıklı bir hayat sürmek düşünüldüğü kadar zor bir iş midir?
D) Yaşam şartlarından dolayı daha az egzersiz yaptığımız doğru mu?

69. Açıklayıcı anlatım; okuyucuyu herhangi bir konu hakkında bilgilendirmeyi, ona yeni bir şeyler öğretmeyi amaçlayan anlatım biçimidir. Amaç doğrudan bilgi vermek olduğundan yazar söz sanatlarına pek yer vermez. Açık, anlaşılır bir dil kullanır; kişisellikten kaçınır.

Buna göre aşağıda verilen metinlerden hangisinde açıklayıcı anlatım kullanılmıştır?

A) Bizim neslin içinde erken denebilecek bir yaşta yurt içinde ve yurt dışında gezmeye başlamış talihli insanlardanım. Bu talihimi büyük ölçüde kendi gayret ve inadıma, ebeveynimin bahşettiği imkânlara borçluyum. Ama bazen onlarla bile seyahat konusunda ihtilafa düşmüşümdür. Fizik olarak da dünyaya gözümü seyahatle açtım.

B) Terasta dolaşmak onu yormuştu, metal bir sandalyeye oturdu. Sandalyedeki yastık yumuşak ve rahattı. Tekrar güçlü ve enerjik olmak istiyordu. Doktor yavaş yavaş fakat tamamen iyileşeceğini söylemişti. Mahmut da hastalığını unutmak istiyordu artık. Sadece fiziksel olarak hasta olmamıştı. Bu hastalık bir yandan da kulağını çekmişti sanki onun.

C) Hızlı okuma, kişinin hızlı okuma yeteneğini geliştirmek için kullanılan çeşitli tekniklerin bir bileşkesidir. Hızlı okuma teknikleri; gruplama, geniş görme, içten okumayı durdurma, hızlı algılama, hızlı anlama, bilgiyi hızla hafızaya yerleştirme ve öğrenilenlerle beyinde ilgili olan bilgiler arasında hızlı bağlantılar kurma gibi tüm zihinsel fonksiyonları içerir.

D) Kardeşim büyük bir gazeteye yazılar yazar, ben de büyük bir reklam şirketine metinler yazıyorum. Her ikimiz de birbirimizin bu işleri nasıl yaptığını anlamıyoruz. Aslında büyük ihtimalle ikimiz de aynı teknikleri kullanıyoruz. İkimiz de fikir üretiyoruz ve fikirlere erişmek için izlenecek yol da aynı.

70. Nature Geoscience dergisinde yayımlanan çalışmanın sonuçları küresel iklim değişikliği nedeniyle zamanla gökyüzünü kaplayan bulutların azalacağını ve bu durumun yüzey sıcaklığını yaklaşık 8 derece kadar yükseltebileceğini gösteriyor. Bulutlar gezegenimizin yaklaşık üçte ikisini tıpkı bir kılıf gibi kaplar. Özellikle subtropik bölgelerdeki alçak seviye (deniz seviyesinden 0-2 km yukarıda) stratokümülüs bulutları aşağı enlemlerdeki (Ekvator'a yakın) okyanusların üzerini yaklaşık %20 oranında kaplayarak tıpkı bir gölgelik gibi Dünya'yı Güneş ışınlarına karşı korur ve yüzey sıcaklığının artmasını engeller. Gri tonlarda ya da beyaz renkte olan stratokümülüs bulutları, katmanlı ve yuvarlak kütlelerden oluşur ve geniş bir alana yayılır. Bu bulutlar genellikle yağışa neden olmaz.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Açıklayıcı anlatım yapılmıştır.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir.
D) Benzetmeden yararlanılmıştır.

71.

ANLATIM BİÇİMLERİ

- Amaç bilgi vermektir.
- Nesnel anlatım vardır.
- Tanım yapılmıştır.

- Gözlem yapılmıştır.
- Benzetme yapılmıştır.
- Öznel anlatım vardır.

- Bir düşünce savunulur.
- Öznel anlatım ağır basar.
- Karşılaştırma yapılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen anlatım biçimlerinden biriyle <u>yazılmamıştır</u>?

A) Toplumların yeni teknolojileri kabul etme konusunda gösterdiği farkları açıklamak için öne sürülen nedenler saymakla bitmez. İşin kötüsü öne sürülen nedenler hep birbirine yakın ve hiçbiri temelde yatan sebebi sorgulamamakta. Bense şimdi hiç söylenmemiş olanı söyleyecek ve aslında en basit açıklamayı yapacağım.

B) Çoban, kadının yanından düş kırıklığıyla ayrıldı; bir daha asla düşlere inanmamaya karar vermişti. Bu arada yapacak bir yığın işinin olduğunu anımsadı. Önce gidip karnını doyurdu, kitabını daha kalın bir kitapla değiştirdi ve ardından dinlenmek için bir sıraya oturdu. Sıcak bir gündü ama elindeki içecek, çobanın içini biraz serinletti.

C) Sanki bir cennet bahçesinde yürüyoruz. Her yer öylesine yeşil, öylesine canlı ki… Bir taraftan çiçeklerin bin bir kokusu burnumuzu hareketlendirirken öte yanda canlıların doğa ile dansı gözlerimizi renklendiriyor.

D) Canlılarda görmeyi sağlayan, ışığa ve renge duyarlı hücreler içeren retina tabakasıdır ve burada bulunan makula bölgesi, okuma ya da araba kullanmak gibi aktiviteler için ihtiyaç duyulan, yüksek çözünürlükte görme merkezi olarak bilinen bir bölge. Bu bölge makular bozunma ya da diyabet gibi nedenlerle hasara uğrayabiliyor.

72. Aşağıdaki metinlerden hangisi yay ayraç içinde verilen anlatım biçimine uygun yazılmamıştır?

A) Kültür, bir yaşam şeklidir. İnsanların hayata bakışları ve hayatı algılayış biçimleri onların kültürlerini oluşturur. Kültürün hem maddi hem de manevi bir yanı vardır. Oturduğumuz koltuktan tutun da yürüdüğümüz yollar vs. kültürün maddi yönü ile ilgilidir. Ortak bir değerimiz ve varlığımız olan dil, inanç, gelenek ve görenekler ise kültürün manevi yönü ile ilgilidir. Maddi ve manevi bu unsurların hepsi yaşam tarzımızı dolayısıyla kültürümüzü oluşturup şekillendirmektedir. (Betimleyici anlatım)

B) Yapılan bir araştırmada, bilgisayarda kullanıcılara yedi adımlı basit bir görev yaptırılırken ekranda aniden ortaya çıkan reklamlar nedeniyle yaşanan kesintilerin ne kadar zamana mal olduğu test edildi. Araştırmaya göre sadece beş saniyelik bir kesinti bile insanların dikkatlerini dağıtıyor, sıradaki adımı normalden çok daha yavaş yapmasına neden oluyor. (Açıklayıcı anlatım)

C) Bir kentte yönetici seçimi vardır. Kentin ünlü âliminin kehanetine göre kentin gelecekteki kralı olacak kimse gece yarısı saman yüklü bir arabayla kente girecektir. Kâhinin bu kehaneti üzerine bütün halk sabaha kadar kente gelecek yeni kralı beklemeye başlarlar. (Öyküleyici anlatım)

D) Yaşamın kullanma kılavuzunu yanımıza almadan geliyoruz hayata. Nasıl yaşayacağımızı yaşarken öğreniyoruz. Yaşamak istediğimiz hayat ve yaşadığımız hayattın birbirine karıştığı bir hayat çıkarıyoruz kendimize. Peki, bu hayattan istediklerimizi ne kadar alabiliyoruz? (Tartışmacı anlatım)

73. Yazarın bir konuda hakkında karşıt düşünceyi çürütmeye çalıştığı, düşüncelerini okuyucuya inandırmaya çalıştığı anlatım biçimine “tartışmacı anlatım” denir.

Buna göre aşağıdaki parçalardan hangisi “tartışmacı anlatım” **özelliklerine uygun yazılmıştır?**

A) Tropikal ormanların yok edilmesinin iklimi üzerindeki olumsuz etkisi, bilinen bir gerçek. Yeni yapılan bir çalışmanın sonucuna göre ormanlar yok edilerek açılan bu tarım arazilerinde yapılan ekimlerin de verimsiz olduğu ortaya çıktı. Wisconsin-Madison Üniversitesinden araştırmacı Paul West ve ekibi 175 farklı tarım ürününün dünyanın değişik yerlerindeki potansiyel verimini araştırdı.

B) İnsansız deniz aracı gerek gövde gerekse faydalı yükü oluşturan sistemler acısından su geçirmez nitelikte tasarlandı. Ekipmanların gövde içerisinde hava alma kanalları da bulunuyor. Batma olasılığı olmayan insansız deniz aracı, kapalı denizaltı sistemi ile üç bölmeden oluşuyor. Bir bölmeden yara alsa dahi diğer bölmelere su geçme olasılığı yok.

C) Yeni dünyalar arayışında her gün bir adım daha ilerliyoruz. Keşfedilen ötegezegen (Güneş Sistemi dışı gezegen) sayısı 500’e ulaştı. 500. gezegenin önemli bir özelliği yok ama bunun ilk ötegezegenin keşfedildiği 1995 yılından bu yana on beş yıllık serüvenimizde bir mihenk taşı olduğunu söyleyebiliriz. Uzaya Dünya benzeri ötegezegenleri keşfetmek için gönderilen Kepler Teleskopu’ndan gelen ilk verileri değerlendiren gök bilimciler önümüzdeki birkaç yıl içinde, keşfedilecek ötegezegen sayısında patlama bekliyorlar.

D) İnsanlığın ortaya çıktığı en eski çağlardan günümüze bilim sürekli ilerlemekte, insanlar için yeni keşifler sunmakta, insanlığın hayatını kolaylaştırmaktadır. Peki ya insanoğlu buna nasıl karşılık vermekte? Kolaylığa alıştıkça duyarsızlaşmakta, çevre bilinci giderek yok olmakta. Bu durumu da gelecek nesiller için bir tehdit aslında. Kimisi bunun da bir çözümü olacağını söyleyedursun, insan düşünce yapısını değiştirmedikçe tehlike her zaman var olacaktır.

74. Kelime ve anlam işçiliğini çok iyi yapmalıyım yazımın, küçük bir sarsıntıda yerle bir olmamalı her şey. Malzemesinden çalmamalıyım yazımın, zemini sağlam olmalı. Taş gibi fikirler, kaya gibi yorumlar üzerine inşa etmeliyim yazımı. Görmüyor musun ki ya <u>yazarlar yazılarının altında kalmış</u> ya da yazılar yazarlarının altında kalmış hep. Yazım bana mezar olmamalı, ben de yazıma mezar olmamalıyım. Günümüzde birçok kitaba mezarlık dense yeridir çünkü ne temiz ve ne asil fikirlerin can pazarıdır oralar. Her sayfada sayısız duygu ve düşünce iskeleti. Böyle talihsiz yazı, böyle mezarlık kitap istemiyorum.

Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazar; yazdığı eserle var olur, nitelikli eserler yazamayanlar unutulup gider.
B) İyi bir yazar yazılarını oluştururken toplumsal sorunları göz önünde bulundurmalıdır.
C) Çeşitli sebeplerden dolayı bazı yazarlar, ne kadar güzel yazarlarsa yazsınlar yazıları okunmaz.
D) Duygu ve düşüncenin ön plana çıktığı yazıların üstesinden gelemeyen yazarlar zor durumda kalır.

75. Işık, doğrusal bir şekilde yol alır. Bir ışık kaynağının önüne saydam olmayan bir nesne koyduğumuzu düşünün. Bu nesneyle ışığın izleyeceği yol üzerinde bir engel oluşturmuş oluruz. Işığın bir bölümü bu nesneyi yani engeli geçemediğinden nesnenin arkasındaki herhangi bir yüzeye ulaşamaz. İşte gölge, ışık kaynağına göre nesnenin arkasında kalan yüzey üzerinde tam da bu nedenle oluşur. Gölge, ışığın herhangi bir yüzeye ulaşması engellendiği için koyu tonlarda görülür. Gölgenin boyu Güneş'in ya da diğer ışık kaynaklarının konumuna göre değişir. Işık; nesnenin üzerine dik geliyorsa gölge kısa, eğik geliyorsa gölge uzun olur. Bu nedenle gün doğumunda ve gün batımında gölge boyu uzarken gün ortasında kısalır. Benzer şekilde ışık kaynağından uzaklaştıkça gölge boyu uzarken ışık kaynağının yakınına gelindiğinde gölge kısalır.

Bu metinde aşağıdaki soruların hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?

A) Gölge nasıl oluşur?
B) Gölge neden açık renkte değildir?
C) Işığın renginin gölge oluşumuna etkisi nedir?
D) Gölgenin uzunluğunu belirleyen faktörler nelerdir?

76. Bütün medeni ülkelerde aynı şikayet var: Okumuyoruz. Kitaplar çoğaldıkça okuma sevgisi azalıyor ama yine de çokları için okumak bir hastalık. Böyleleri incelemek, düşünmek, dinlemek, eğlenmek için okumaz. Okumak için okur. Ne sanat heyecanı ararlar ne zekalarını geliştirmek emelindedirler. Çok okurlar, ellerine geçeni okurlar. Sabırsızdırlar, sırtlarından bir yük atmak isterler sanki. Okuduklarını reddetmek veya tartışmak ihtiyacını hissetmezler. Kitap kapanır kapanmaz içindekiler unutulur. En büyük zevkleri kitap değiştirmektir. Kimi yarısını okur kitabın, kimi yalnız sonuna bakar.

Bu metinde ifade edilen okuma hastalığında <u>asıl</u> sorun aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanların farklı türde çok fazla kitap okuması
B) Okuyucuların, kitapları acımasızca eleştirmesi
C) Okunan kitabın okuyucuya bir katkısının olmaması
D) Toplumumuzda yeterli sayıda kitap okunmaması

77. Gazeteci:

(I) - - - -

Yazar: Mektuplar, düşünce ile eylem arasında kurulan köprülerdir. Benim mektuplarım, kendini muhatap kabul eden her insana sorumluluğu paylaşma, kalemin yükünü üstlenme çağrısıdır. Geçmişte olduğu gibi bugün de mektup yazıyorum. Yazarlık serüvenimde mektubu çok ayrı bir yere koyuyorum. Yazdığım mektuplarla insanlığa olan sorumluluğumu yerine getirirken okurlarımla aramda kopmaz bir bağ kuruyorum.

Gazeteci:

(II) - - - -

Yazar: Bu, edebiyatımızın çıkış amacıyla bağlantılı bir yaklaşımdı. Biz, yeni kuşaklarla iletişim kurmak istiyorduk. Yerli edebiyatın varoluş savaşıydı bu. Bu varoluş savaşı da yıpranmamış, eskimemiş bir dille; gerçekten yepyeni bir söylemle verilebilirdi. O tarihte dergilerimizde kullandığımız dilin şimdi artık günlük dil hâline geldiğini görüyorum. Bu da tutumumuzun doğruluğunu kanıtlıyor. Biz edebiyatı sadece güzel söz üretme eylemi olarak görmedik, görmüyoruz. Edebiyat bir duruş, bir tutum alış aracıdır.

Bu konuşmada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) (I) Mektuplarınızı nasıl yazıyorsunuz?
(II) Yeni sözcükler kullanmak sizce yanlış bir yaklaşım mıydı?

B) (I) Mektup yazmanın sizin açınızdan önemi nedir?
(II) Çıkardığınız dergilerde yeni sözcükler kullanmanızın amacı neydi?

C) (I) Günümüzde mektuba yeteri kadar önem veriliyor mu?
(II) Kuşaklar arasında bağlantı nasıl kurulabilir?

D) (I) Mektup yazmanızın amacı nedir?
(II) Neden yazar oldunuz?

78. Kangal köpeği; her ne kadar dev bir cüsseye sahip olsa da fazlasıyla uysal, çocuklarla iyi anlaşan, dost canlısı bir yapıya sahiptir. Zeki ve atik olan kangal köpeklerinin eğitimi de oldukça kolaydır. Köpeklerin yüksekliği 72-86 cm, ağırlıkları ise 41-66 kg arasındadır. Tüyleri açık sarı, kahverengi, kirli beyaz ya da boz renktedir. Yüzleri siyahtır. Kafalarının büyüklüğüne oranla küçük denebilecek kulakları sarkık durur. Kuyrukları çok uzun değildir. Bir tehlike anında kuyruğunu dik ve kıvrık tutar; normal zamanlarda kuyruğu genellikle sarkık şekildedir. Soğuk iklim köpeğidir. Bu köpeklerin haftada üç dört defa düzenli olarak taranması gerekir. Orta düzeyde egzersiz ihtiyacı vardır, bu ihtiyacı karşılamak için her gün dolaştırılması gerekir. Kulak ve diş temizliklerine özen göstermek, aşılarını yaptırmak, veteriner kontrollerini aksatmamak ömürlerini sağlıklı şekilde geçirmelerini sağlar.

Bu metne göre Kangal köpeği ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Her gün düzenli olarak gezdirilmesi gerekir.
B) Sıcak bölgelerde bakılması doğru değildir.
C) Uzun kuyrukludur, bir tehlike anında kulaklarını dikleştirir.
D) Boyu 85 cm'ye, ağırlığı 65 kg'a ulaşabilen Kangal köpekleri vardır.

79. Nasrettin Hoca bir gün eşekten düşmüş. Hoca'nın başına toplanan insanlar ona akıl vermeye başlamışlar:
— Hocam sağa yat, ağrımaz.
— Hocam sola yat, ağrımaz.
— Hocam dik dur, ağrımaz.
Ahaliden biri "Hocam, bir doktor çağıralım mı?" demiş en sonunda.
Hoca:
— Yok, yok! Benim hâlimden doktor değil, eşekten düşen anlar. Siz bana eşekten düşen birini getirin, demiş.

Bu metinde verilmek istenen ana düşünceyi destekleyen şiir aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anlatamam derdimi dertsiz insana
Dert çekmeyen, dert kıymetini bilemez

B) Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

C) Benim yaram gibi yara bulunmaz
Bulunmaz derdime çare, bulunmaz

D) Hastane önünde incir ağacı
Doktor bulamadı bana ilâcı
Baştabip geliyor zehirden acı

80. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde eylem "söyleme anından önce**" gerçekleşmiştir?**

A) Çilekli pastayı çok severim.
B) Kapıyı kilitlemeyi unuttuk.
C) Dişlerimizi düzenli fırçalamalıyız.
D) Annem pazardan meyve alacak.

81. Öğrenilen geçmiş zaman eki olan "*-miş*" cümleye "*sonradan farkına varma*" anlamı katabilir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu bilgiye örnek olarak gösterilebilir?

A) Bu elbiseyi Ayşe de beğenmiş.
B) Tatili çok güzel geçmiş.
C) Yarın saat 10.00'da konferans varmış.
D) Pantolonumun paçası yırtılmış.

82. I. Sen de bizimle tiyatroya geliyormusun?
II. Hiç kimse olanlara bir anlam veremedi.
III. Ailemizden birçok kişi Kızılay'a kan verdi.
IV. Çantada ki yiyecekler sıcaktan bozulmuş.

Yukarıdaki cümlelerden hangi ikisinde yazım yanlışı vardır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

83. Dilimizde "*de*"nin iki farklı kullanımı vardır. Ek olarak kullanıldığında bitişik, bağlaç olarak kullanıldığında ayrı yazılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de**"nin yazımı doğrudur?**

A) Yanında olmak da yeterli olmuyor.
B) Bugünde okula gitmezsem sınıfta kalacağım.
C) Dizi de yaşananlar gerçekten çok ürkütücüydü.
D) İzmir'e geldiğin de bana uğramadın.

84. 4 Ekim 1910'da Diyarbakır'da doğdu. Galatasaray Lisesinden mezun oldu. Mülkiye Mektebine (Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) devam etti, bir süre de Ankara Yüksek Ticaret Okulunda öğrenim gördü. Sümerbankta memur olarak çalıştı. 1939'da Paris'e gitti. Paris Radyosunda Türkçe yayınlar spikerliği yaptı. 2. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla yurda döndü. Askerliğini yaptı, bir süre İstanbul'da babasına ait iyerinde çalıştı. Ankara'da Anadolu Ajansında çevirmenlik yaptı. Toprak Mahsulleri Ofisi ve Çalışma Bakanlığında da bir süre görev yaptı. Geçirdiği kısmi felç sonucu konuşma yeteneğini yitirdi. Tedavi için götürüldüğü Viyana'da 12 Ekim 1956'da 46 yaşındayken yaşamını yitirdi.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gezi yazısı B) Biyografi C) Otobiyografi D) Haber yazısı

85. Asık suratlı insanlardan hoşlanır mısınız desem tabi bana gülersiniz. Zaten ben de biraz gülmeniz için söze böyle başladım. Güler yüze ve gülmeye dair olan bu konuşmayı asık suratla dinlemenizi istemem tabi. Konuşurken söze başladığınız sırada karşınızdakinin kaşlarını çattığını, asık bir suratla sizi dinlediğini görürseniz konuşma hevesiniz kırılır. Lafı kısa kesip bu tatsız sohbeti bir an önce bitirmeye bakarsınız. Bir de karşınızdakinin sizi güler yüzle dinlediğini hatta araya biraz da tatlı söz karıştırarak sohbete renk verdiğini görecek olsanız konuştukça konuşacağınız gelir.

Yukarıdaki metin hangi yazı türünden alınmıştır?

A) Otobiyografi B) Günlük C) Biyografi D) Söyleşi

86. I. Günü gününe tutulan anı yazısı veya bu yazıları içine alan eserlere denir.

II. Birinci kişi ağzından yazılmış çok uzun olmayan yazılardır.

III. Yazar hayatını kendi kaleminden, kendi penceresinden anlatır.

IV. Günlük konuşma diline yakın bir dil kullanılır.

Bu bilgilerden hangileri “günlük” **türüne aittir?**

A) I, II ve III B) I, II ve IV C) II, III ve IV D) I, III ve IV

87.

1

Oktay Sinanoğlu'nun, İtalya'nın Bari kentinde başlayan yaşamı başarılarla dolu olmasının yanı sıra hem Türkiye hem yurt dışında pek çok önemli tanıklıklarla doludur. 1956 yılında Kaliforniya Üniversitesi Kimya Mühendisliği'ni birincilikle bitiren, sekiz ayda MIT'yi birincilikle bitirerek yüksek kimya mühendisi olan Sinanoğlu henüz 26 yaşındayken ABD'nin Yale Üniversitesinde son üç yüz yıldır Batı'nın en genç profesörü unvanıyla bir rekorun sahibi oldu. Sinanoğlu, önemli buluşlarıyla “Harika Çocuk” olarak uluslararası bilim dünyasında tanındı. Hayatı boyunca dünya çapında bilimsel pek çok ödül aldı, Türkçenin önemine dikkat çekti ve Türkiye'de bilimin gelişmesi için mücadele verdi. Ana dilin bir toplumun sürekliliği için yaşamsal olduğunun altını çizerek büyük çapta bir bilinçlenme yarattı.

2

5 Mart 1920
Bugün öğleye kadar evde uyudum. Sonra sokağa çıktım. Arkadaşlardan diş tabibi Şevki Bey’le Cafer, Ömer’i ziyarete gelmişlerdi. Fakülteye götürdüğümüzü söyledim. Oraya gittiler.
6 Mart 1920
Öğle üzeri fakülteye gittim. Doğru Ömer’in odasına girdim. Bitap yatıyordu. Elini elime aldım. Ter içindeydi.

3

Adım Selçuk. 1978 yılında Kars’ın Sarıkamış ilçesine bağlı İstasyon Mahallesi’nde dünyaya geldim. Babam, Sarıkamış şehitlerinden Mümtaz Efendi’nin oğlu Zahit. Annem ise, yine Sarıkamış şehitlerinden Fazıl Bey’in kızı Asmin. İki şehit çocuğu anne ve babanın oğlu olarak dünyaya gelmek ve aynı zamanda bu şerefle büyümek, benim için hangi yönden bakarsanız bakın hep onur olmuştur.

Yukarıdaki metinlerin türleri hangisinde doğru verilmiştir?

	1	2	3
A)	Biyografi	Günlük	Otobiyografi
B)	Otobiyografi	Günlük	Biyografi
C)	Söyleşi	Biyografi	Otobiyografi
D)	Günlük	Biyografi	Söyleşi

CEVAP ANAHTARI

1. (örnek cevaplar) : *bahçenin etrafı (yer)*
genç kaptanı (kişi)
Akşam olunca (zaman)
öperek uyandırır (olay).

2. a. 2, b. 1, c. 1

3. yer-2
olay-3
zaman-1
kişi-4

4.

sana felaket denmesin!	b
anlatmak istediklerinin ne kadarını anlatabildiğini...	d
en uygun olan ve kendi istedikleri zamanda...	a
hayat verirsin çevrene.	c
fikrini bildireceğin kişinin doğru zamanda yanına gelmesini bekleyeceksin!..	e

5. 1. Her zamanki gibi yine otobüsü kaçıracak. ***(ön yargı)***
2. Evde ders mi çalışsam yoksa sinemaya mı gitsem? ***(kararsızlık)***
3. Ders çalışırken bir plan yapmalısın. ***(öneri)***
4. Diyelim ki bugünkü toplantı ertelendi. ***(varsayım)***
5. Bunca yılın hatırına beni bir kez bile aramadı. ***(sitem)***

6. *Yoktur. Çünkü amacın mumya ve hazineleri korumak olduğu düşünülmüş ancak piramitlerin içinde bunların hiçbiri bulunamamıştır.*

7.

Konuşulan diller	
Toplumsal sınıflar	+
Alet ve makine kullanımı	+
Ortalama yaşam süresi	
Savaş ve anlaşmalar	
Din ve inanış	+

8. 1. D, 2. Y, 3. D

9. 1. d, 2. e, 3. b, 4. f, 5. c, 6. a

10. 1. D, 2. Y, 3. D

11. 1. a, 2. b, 3. d, 4. c

12.

	Gerçek	Mecaz	Terim
Yaptıklarımızdan haberi olursa işte o zaman yandık.		✓	
Yaptığı hata yüzünden sıkıntıdan kurtulamadı.	✓		
Onun davranışlarında hep bir incelik vardı.		✓	
Tiyatroda dekor, olmazsa olmaz unsurdur.			✓
Önüne çıkan taşı yoldan kaldırmak bir hayli zor oldu.	✓		
Havalar ısınınca rengârenk çiçekler kendini göstermeye başladı.	✓		

13. . 1. karşılaştırma, 2. benzetme, 3. örneklendirme

14. a. tezat
b. intak (konuşturma)
c. abartma
d. kişileştirme
e. benzetme

15.

Ü	R	A	V	C	Ş	P	T	Y	A	H	U
B	B	S	K	A	R	E	D	V	F	A	E
Ç	M	D	A	Ş	E	N	K	Ö	K	Z	C
E	T	E	F	T	Y	U	I	O	P	İ	Ğ
G	P	H	İ	K	L	İ	S	Z	A	R	Ş
N	E	A	Y	E	D	Y	P	E	R	D	E
E	N	M	E	R	T	A	L	R	T	N	Y
Y	A	İ	K	L	Ş	İ	S	Z	C	V	B
İ	L	S	A	K	J	Ç	T	B	E	C	E
L	T	V	Z	A	B	E	İ	Y	D	O	L
Ü	I	E	L	E	S	A	H	N	E	Ç	Ş
B	Z	M	C	Ç	H	J	E	Ö	A	Z	Ü

16. 1. Kara
2. Vatan
3. Temiz
4. Yel
5. Lisan
6. Macera
7.Tabiat
8 Millet
9. Armağan
10. Maksat
11. Sulh
12. Kabahat

17. 1. D, 2. Y, 3. Y, 4. D

18. (1) Gözüne Kestirmek
(2) Yok Pahasına Satın Almak
(3) Kafasında Kırk Tilki Dolaşmak
(4) Başına Gelmeyen Kalmamak
(5) Etrafa Göz Atmak
(6) Fal Taşı Gibi Açılmak
(7) Yüzüne Kan Gelmek.

19. A-III, B-II, C-I

20. Metnin anlatım biçimi açıklayıcı anlatımdır. Çünkü yazara okuyucuya bilgi vermektedir. Kendi düşüncelerini katmamıştır, düşüncelerini destekleyen bilgilerden faydalanarak okuyucuya bir şeyler öğretmeye çalışmaktadır. Nesnel ifadeler kullanmıştır.

21. 1. Grup (Özlem) : 1, 3, 4
2. Grup (Doğa) : 2, 5

22. 1. D, 2. D, 3. D, 4. Y, 5. Y

23. 1. Açıklayıcı Anlatım
2. Betimleyici Anlatım
3. Tartışmacı Anlatım
4. Öyküleyici Anlatım

24. *Yazarlar eserlerini kelimelerle oluşturur. Duygu ve düşüncelerini yazıya dökerken kelimelerden yararlanır. Nitelikli bir yazarın kelime hazinesi çok zengin olmalıdır. Olayları, durumları, nesneleri anlatırken kelime sıkıntısı çekmemelidir. Balık adlarını bilmeyen bir yazarın deniz ile, balıkçılık ile, yemekler ile ilgili güzel bir yazı yazması mümkün değildir. Dolayısıyla iyi bir yazar olması da mümkün değildir.*

25. *Metne göre “hayatın cahili” olmak yaşadığı çevreyi ve ortamı tanıyamamaktır. Çevresindeki varlıkların farklarını ayırt edememek, onların isimlerini bilmemektir.*

26. *“Hayatın cahili” olmanın olumsuz yönleri içinde yaşadığı toplumu sevip benimseyememek ve doğru seçimler yapamamaktır. Doğru ile yanlışı, iyi ile kötüyü ayırt edememektir. Düşünce ve zevk anlamında yeterli olgunluğa ulaşamamaktır.*

27. 1. D, 2. D, 3. Y, 4. D, 5. D, 6. Y

28. 1. D, 2. D, 3. H, 4. H, 5. D, 6. H

29.

Cümleler	Kip eki	Kişi eki
Düzenli olarak spor yaparım.	Geniş zaman	1. tekil kişi
Kızlar bahçede ip atlıyorlar.	Şimdiki zaman	3. çoğul kişi
Bu yarışmaya biz de katılalım.	İstek kipi	1. çoğul kişi
Eşyalarını masanın üzerinden al.	Emir kipi	2. tekil kişi
Beklediğim kargo elime ulaştı.	Görülen geçmiş zaman	3. tekil kişi

30. 1. Nokta
2. Virgül
3. İki Nokta
4. Noktalı Virgül
5. Tırnak İşareti
6. Ünlem
7. Soru İşareti
8. Eğik Çizgi

31. 1 Y, 2. D, 3. D, 4. Y, 5. Y, 6. Y, 7. D, 8. D

32.

Abasıyanık, Sait Faik, Mahalle Kahvesi, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2003 ( )	.
Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder... ( ) Gölgende bana da, bana da yer ver.	/
Bu eserdeki ( ) Yazım Kuralları ( ) bölümünde bazı uyarılara yer verilmiştir.	“ ”
Yeni usul şiirimiz ( ) zevksiz, köksüz, acemice görünüyor.	;
Sayın Başkan ( ) ilçemize katkılarınız için teşekkürler.	’
Kazanmamız için yapmamız gereken şudur ( ) Birbirimize güvenmek.	:
Ahmet ( ) uzun zamandır bu kadar mutlu olmadığını fark etti.	’

33. 1. D, 2. B, 3. A, 4. E, 5. C, 6. Ç

34. 1.Tanınmış, eserler yazmış, ün bırakmış kişileri tanıtmak amacıyla yazılan yazılara - - - - denir. (biyografi)
2. Düzenli bir biçimde yazılan, tarih atılan günlük notlara, bir yazarın yaşamı boyunca günü gününe yazdığı yazılara - - - - denir. (günlük)
3. Kişinin kendi kaleminden, kendi sözleri ile kendisini anlattığı yazı türüne - - - - denir. (otobiyografi)
4. Herhangi bir konuda okurla konuşur gibi yazılan yazılara - - - - denir. (söyleşi)

35. A	**50.** C	**65.** C	**80.** B
36. C	**51.** D	**66.** A	**81.** D
37. D	**52.** A	**67.** B	**82.** B
38. A	**53.** D	**68.** A	**83.** A
39. C	**54.** C	**69.** C	**84.** B
40. C	**55.** D	**70.** B	**85.** D
41. A	**56.** B	**71.** B	**86.** B
42. C	**57.** D	**72.** A	**87.** A
43. D	**58.** D	**73.** D	
44. C	**59.** B	**74.** A	
45. B	**60.** A	**75.** C	
46. C	**61.** D	**76.** C	
47. B	**62.** A	**77.** B	
48. A	**63.** B	**78.** C	
49. B	**64.** D	**79.** A	

meb.gov.tr